

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фінансового менеджменту,
протокол № ____ від «__» _____ 2020 р.
Зав. кафедри _____ проф. Ситник Н.С.
(підпис)

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ»**

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

напрямок підготовки: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціалізація: _____
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: бакалавр

Укладач:

Петик Л.О.,
доцент кафедри
фінансового менеджменту,
к.е.н., доцент

ЛЬВІВ 2020

Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни «Публічні фінанси» за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього ступеня бакалавр денної форми навчання – Львів, ЛНУ ФУФБ, 2020. – 29 с.

Розробник:

Петик Л.О., доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н.,
доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту (протокол № 6 від 09 січня 2020 року) як Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни «Публічні фінанси» за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчальних занять, з якими органічно поєднуються лекції. **Семінар** – це особлива форма навчальних занять, яка полягає у самостійному вивченні студентами за завданнями викладача окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів, доповідей, повідомлень тощо.

Основними дидактичними цілями їх проведення є:

- забезпечити педагогічні умови для поглиблення і закріплення знань студентів з основ даної навчальної дисципліни, набутих під час лекцій та у процесі вивчення навчальної інформації, що виноситься на самостійного опрацювання;
- спонукати студентів до колективного творчого обговорення найбільш складних питань навчальної дисципліни, активізація їх до самостійного вивчення наукової та методичної літератури, формування у них навичок самоосвіти;
- оволодіння методами аналізу фактів, явищ і проблем, що розглядаються та формування умінь і навичок до здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни та до фаху);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення прогалин у його засвоєнні та їх подолання).

Методична концепція проведення семінарських занять вимагає врахування таких основних положень:

- під час вивчення різних дисциплін студенти повинні засвоїти їх провідні ідеї (зміст понять, положень, законів тощо); знати галузі їх використання; вміти застосовувати набуті знання, вміння й навички під час вивчення фахових дисциплін, у майбутній практичній діяльності тощо;
- до семінарських занять ставляться загальнодидактичні вимоги (науковість, доступність, єдність форми і змісту, проблемність тощо);
- у методиці проведення семінарських занять є певні особливості зумовлені логікою викладання конкретної дисципліни;
- необхідно забезпечити високий рівень мотивації (вивчення теми слід розпочинати із з'ясування її значення для засвоєння даної чи інших дисциплін, у майбутній професійній діяльності тощо);
- дотримання принципу професійної спрямованості та здійснення різнорівневих міжпредметних зв'язків з іншими дисциплінами, практичним навчанням забезпечує формування єдиної системи знань, умінь та навичок студентів;
- семінарські заняття мають гармонійно поєднуватися з лекційними та практичними заняттями, самостійною роботою студентів.

При підготовці до семінарських занять студент повинен опрацювати рекомендовану літературу з метою вивчення запропонованих йому у плані заняття питань, завдань, тем тощо. На семінарі студент доповідає про основні результати проведених ним досліджень у процесі вивчення окремих тем, питань чи завдань. За результатами такої доповіді, а також відповідей на додаткові питання (за їх наявності) студент отримує відповідну кількість балів згідно встановленої шкали оцінювання.

**РОЗДІЛ 2.
КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ заняття	Тема	К-ть годин
1	Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації <i>Семінарське заняття №1</i>	2
2	Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів <i>Семінарське заняття №2</i>	2
3	Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки <i>Семінарське заняття №3</i>	2
4	Тема 6. Податки та податкова система <i>Семінарське заняття №4</i>	2
5	Тема 7. Бюджет і бюджетна система <i>Семінарське заняття №5</i>	2
6	Тема 8. Державний бюджет України <i>Семінарське заняття №6</i>	2
7	Тема 9. Місцеві бюджети України <i>Семінарське заняття №7</i>	2
8	Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення <i>Семінарське заняття №8</i>	2
9	Тема 11. Державний кредит і державний борг <i>Семінарське заняття №9</i>	2
	Разом практичних (семінарських) занять	18

РОЗДІЛ 3. ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1 по темах № 1-2

Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи
Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується теоретичних засад публічних фінансів як складової фінансової системи, а також сутності державної фінансової політики та механізмів її реалізації.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії фінанси
2. Розкрийте зміст категорії публічні фінанси
3. Розкрийте зміст категорії фінансова система
4. Розкрийте зміст категорії публічний фонд
5. Розкрийте зміст категорії фінансова політика
6. Розкрийте зміст категорії фінансовий механізм
7. Перелічіть основні функції публічних фінансів
8. Перелічіть основні складові фінансової політики
9. Перелічіть основні складові фінансового механізму
10. Назвіть основні типи фінансової політики

План семінарського заняття:

1. Економічна природа та сутність публічних фінансів. Функції публічних фінансів
2. Поняття та принципи побудови фінансової системи. Основні структурні елементи фінансової системи України
3. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів
4. Публічні фінанси зарубіжних країн
5. Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. Зміст, завдання та складові фінансової політики
6. Типи фінансової політики на різних історичних етапах
7. Напрямки реалізації державної фінансової політики
8. Поняття та структура фінансового механізму

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Трансформація фінансової системи України в умовах євроінтеграції
2. Проблеми та напрями вдосконалення системи управління публічними фінансами
3. Інновації в інформаційному забезпеченні управління публічними фінансами

4. Публічні фінанси в умовах децентралізації фінансової системи України
5. Сучасна фіскальна політика України
6. Сучасна монетарна політика України
7. Особливості митної та валютної політики України на сучасному етапі
8. Державна інвестиційна політика України
9. Трансформація поглядів на визначення поняття фінансового механізму

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 5, 9, 12, 18, 22, 29-29, 31-33, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 46-48, 50, 56, 57, 60, 63, 65

Додаткова література: 2, 3, 6-8, 11-13, 15, 17, 18, 21, 24, 26, 28

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Принципи, на яких базується управління публічними фінансами
2. Права і обов'язки Міністерства фінансів, його структурних підрозділів у регіонах у сфері управління фінансами.
3. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері публічних фінансів.
4. Сутність, форми та методи фінансового контролю
5. Вітчизняне фінансове право: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку
6. Закон України про Державний бюджет України на поточний рік
7. Кодекс належної практики по забезпеченню прозорості в бюджетно-податковій сфері МВФ
8. Оптимальна практика із забезпечення прозорості бюджету

Укладач:

_____ **Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.**
(підпис)

Семінарське заняття № 2

по темах № 3-4

Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами
Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Метою семінарського заняття є вивчення організаційних основ управління публічними фінансами та аналіз нормативно-правового забезпечення функціонування публічних фінансів

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Назвіть об'єкт управління публічними фінансами
2. Перелічіть суб'єкти управління публічними фінансами
3. Назвіть основні форми фінансового впливу
4. Назвіть основні методи фінансового впливу
5. Назвіть основні інструменти фінансового впливу
6. Перелічіть основні принципи, на яких базується управління публічними фінансами
7. Перелічіть основні функції фінансового апарату
8. Назвіть основні складові організаційної структури фінансової системи України
9. Перелічіть основні нормативно-правові акти щодо управління публічними фінансами

План семінарського заняття

1. Система управління публічними фінансами в Україні
2. Характеристика органів управління фінансовою системою України
3. Особливості управління публічними фінансами у зарубіжних країнах
4. Характеристика нормативно-правової бази управління публічними фінансами в Україні
5. Конституція України як основне джерело фінансового права
6. Бюджетний кодекс України
7. Нормативно-правові акти міжнародних організацій у сфері публічних фінансів

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансових відносин в Україні
2. Функції суб'єктів управління фінансами в Україні та за кордоном: порівняльна характеристика
3. Система державного фінансового контролю в Україні

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1-12, 15, 18-23, 27, 31, 35, 38, 41, 43-47, 51-53, 58, 61, 64, 66
Додаткова література: 2-4, 7, 9-11, 14, 15, 17-22, 25, 31

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Розподіл видатків між ланками бюджетної системи України
2. Призначення публічних видатків
3. Зв'язок функцій держави та публічних видатків
4. Класифікація видатків
5. Поняття та правові засади фінансування державних і місцевих видатків
6. Організація фінансів соціально-культурної сфери

Укладач:

_____ **Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.**
(підпис)

Семінарське заняття № 3
по темі № 5
Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Метою семінарського заняття є засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується джерел надходження коштів до публічних фондів та напрямів їх використання.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії публічні доходи
2. Назвіть джерела формування публічних доходів
3. Перелічіть основні методи мобілізації публічних доходів
4. Розкрийте зміст категорії публічні видатки
5. Розкрийте зміст категорії державне споживання
6. Розкрийте зміст категорії бюджетне фінансування
7. Перелічіть ознаки, за якими класифікуються видатки

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика публічних доходів та методи їх мобілізації
2. Сутність та структура публічних видатків
3. Класифікація публічних видатків
4. Державне фінансове забезпечення соціальних гарантій населенню

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Основні методи мобілізації публічних доходів
2. Бюджетне фінансування публічних видатків
3. Бюджетна класифікація доходів
4. Бюджетна класифікація видатків

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 3-12, 17-23, 29, 31, 34, 37, 38, 40, 41, 49, 52, 55, 58-62, 64, 66, 67

Додаткова література: 1, 2, 4, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 20, 22, 29, 30

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Сучасна форма непрямого універсального оподаткування

2. Функції та завдання Державної фіскальної служби України
3. Порядок обчислення податку на додану вартість
4. Акцизний податок
5. Мито
6. Податок на прибуток підприємств
7. Податок на доходи фізичних осіб

Укладач:

_____ Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.
(підпис)

**Семінарське заняття № 4
по темі № 6
Тема 6. Податки та податкова система**

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Метою семінарського заняття є вивчення основних засад функціонування податкової системи та формування податкової політики України.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Перелічіть основні елементи податкової системи
2. Розкрийте зміст категорії податки
3. Розкрийте зміст категорії платник податку
4. Розкрийте зміст категорії база оподаткування
5. Розкрийте зміст категорії ставка податку
6. Розкрийте зміст категорії податковий період
7. Розкрийте зміст категорії базова ставка податку
8. Розкрийте зміст категорії гранична ставка податку
9. Назвіть основні напрямки податкової політики
10. Перелічіть ознаки, за якими класифікуються податки
11. Перелічіть прямі податки
12. Перелічіть непрямі податки
13. Які податки належать до загальнодержавних податків
14. Які податки належать до місцевих податків

План семінарського заняття

1. Соціально-економічна сутність та функції податків
2. Сутність податкової системи та принципи її побудови
3. Податкова політика та напрямки реформування податкової системи України в сучасних умовах
4. Податковий кодекс України, його структура та значення в нормативно-правовому забезпеченні функціонування публічних фінансів
5. Організація фіскальної служби і податкової роботи

6. Класифікація податків
7. Прямі та непрямі податки
8. Загальнодержавні та місцеві податки

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Особливості податкової політики України в період формування ринкових відносин
2. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки
3. Переваги та недоліки непрямих податків
4. Місце непрямих податків у податковій системі
5. Ухилення від сплати податків та їх перекладання
6. Податкова політика зарубіжних країн

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1, 2, 4, 6-9, 11, 22, 23, 29, 30, 34, 37, 40, 43, 44, 52, 58, 62, 64
Додаткова література: 2, 3, 11, 12, 14-16, 22, 23, 26

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Бюджетна реформа в Україні: напрямки проведення
2. Розподільна та контрольна функції бюджету
3. Правова характеристика бюджету
4. 3. Міжбюджетні відносини в Україні
5. 4. Види міжбюджетних трансфертів
6. 5. Механізм визначення дотацій вирівнювання

Укладач:

_____ Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.
(підпис)

Семінарське заняття № 5

по темі № 7

Тема 7. Бюджет і бюджетна система

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується теоретичних підвалин побудови та реалізації бюджетних відносин, вивчення основ побудови бюджетної системи України та встановлення базових засад бюджетного устрою.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою

подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії бюджет
2. Основні ознаки бюджету як економічної категорії
3. Які основні функції виконує бюджет?
4. Дайте визначення бюджетного планування
5. Дайте визначення бюджетного механізму
6. Наведіть визначення бюджетної політики
7. Бюджетна централізація ВВП та її об'єктивні межі
8. Взаємозв'язок бюджету з іншими економічними категоріями
9. Перелічіть основні види бюджетів
10. Наведіть визначення бюджетної системи України та бюджетного устрою
11. Назвіть принципи побудови бюджетної системи України
12. Поняття зведеного бюджету України
13. Визначення бюджетної класифікації
14. Перелічіть основні елементи структури бюджетної класифікації
15. Розкрийте зміст категорії міжбюджетний трансферт
16. Розкрийте зміст категорії програмно-цільовий метод у бюджетному процесі
17. Перелічіть складові загального та спеціального фондів бюджету
18. Розкрийте зміст категорії бюджетний дефіцит
19. Назвіть джерела фінансування бюджету

План семінарського заняття:

1. Бюджет як економічна категорія. Призначення й роль бюджету
2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України
3. Загальний та спеціальний фонд бюджету
4. Бюджетна класифікація
5. Доходи бюджетів, їхня суть, класифікація, принципи розподілу між окремими ланками бюджетної системи
6. Видатки бюджетів, їхня суть, класифікація, принципи розподілу між окремими ланками бюджетної системи
7. Поняття та причини бюджетного дефіциту. Види бюджетного дефіциту
8. Джерела фінансування бюджетного дефіциту
9. Бюджетне планування: сутність та методи

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Роль бюджету у економічному розвитку держави
2. Роль бюджету держави у соціальному розвитку держави
3. Збалансування доходів та видатків Державного бюджету України
4. Призначення та структура бюджетного механізму
5. Принципи побудови та функціональна структура бюджетної системи України

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1-10, 12, 15, 17-26, 31, 33, 38, 41, 50, 53, 55, 56, 59, 63

Додаткова література: 1, 2, 4, 7, 9, 11, 16-20, 23, 25, 29,30

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Закон про Державний бюджет України: зміст, структура та механізм розробки
2. Основні напрямки використання бюджетних коштів
3. Фактори, що впливають на формування видатків державного бюджету України в сучасних умовах
4. Джерела фінансування дефіциту бюджету
5. Програмно-цільовий метод формування бюджету
6. Роль державного бюджету в фінансовому забезпеченні економічного й соціального розвитку України

Укладач:

_____ **Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.**
(підпис)

**Семінарське заняття № 6
по темі № 8**

Тема 8. Державний бюджет України

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується формування доходів державного бюджету та напрямків використання бюджетних коштів, а також застосування одержаних умінь у ході обговорення проблемних питань із досліджуваної тематики.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії бюджетний дефіцит бюджету
2. Розкрийте зміст категорії бюджетна програма
3. Розкрийте зміст категорії бюджетне асигнування
4. Розкрийте зміст категорії бюджетне зобов'язання
5. Розкрийте зміст категорії бюджетне призначення
6. Які видатки належать до витрат бюджету?
7. Які кошти належать до власних надходжень бюджетних установ
8. Наведіть визначення поняття державні капітальні вкладення
9. Що включає паспорт бюджетної програми

План семінарського заняття:

1. Аналіз структури доходів Державного бюджету України
2. Аналіз структури видатків Державного бюджету України
3. Оцінка доходів загального фонду державного бюджету України
4. Оцінка доходів спеціального фонду державного бюджету України
5. Аналіз виконання Державного бюджету України

6. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Оцінка факторів впливу на доходи Державного бюджету України
2. Прогнозування обсягів доходів державного бюджету України
3. Підвищення ефективності видатків державного бюджету в умовах реформ
4. Проблеми касового виконання державного бюджету за видатками
5. Шляхи подолання бюджетного дефіциту

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1-10, 12, 15, 17-26, 31, 33, 38, 41, 50, 53, 55, 56, 59, 63

Додаткова література: 1, 2, 4, 7, 9, 11, 16-20, 23, 25, 29,30

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Проблеми становлення місцевих фінансів в Україні
2. Напрями реформування місцевого оподаткування в Україні
3. Розвиток системи місцевих запозичень
4. Розмежування видів видатків між місцевими бюджетами
5. Соціальна спрямованість видаткової частини місцевих бюджетів
6. Фінансування витрат місцевого господарювання
7. Фінансування адміністративного апарату місцевих органів влади
8. Роль цільових фондів у забезпеченні суспільних потреб.
9. Пенсійна реформа в Україні
10. Принципи функціонування публічних фондів в Україні
11. Структура і завдання Пенсійного фонду України
12. Структура і завдання Фонду соціального страхування України
13. Структура і завдання Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття

Укладач:

_____ Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.
(підпис)

Семінарське заняття № 7

по темі № 9

Тема 9. Місцеві бюджети України

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується засад розмежування доходів і видатків між рівнями бюджетної системи та міжбюджетних трансфертів.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії бюджету місцевого самоврядування
2. Розкрийте зміст категорії міжбюджетні трансферти
3. Розкрийте зміст категорії місцеве запозичення
4. Розкрийте зміст категорії місцеві бюджети
5. Розкрийте зміст категорії місцевий борг
6. Дайте визначення поняття субвенція
7. Дайте визначення поняття базова дотація
8. Дайте визначення поняття реверсна дотація
9. Назвіть основні джерела доходів місцевих бюджетів
10. Дайте визначення поняття фінансовий норматив бюджетної забезпеченості

План семінарського заняття:

1. Засади розмежування доходів і видатків між рівнями бюджетної системи
2. Аналіз структури доходної та видаткової частини місцевого бюджету
3. Визначення основних джерел формування доходної частини місцевого бюджету
4. Види міжбюджетних трансфертів та порядок їх надання

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Місцевий бюджет як фінансова основа розвитку територіальних громад
2. Сучасні тенденції формування місцевих бюджетів
3. Основні напрями реформування міжбюджетних відносин в Україні
4. Аналіз основних напрямів та ефективності використання коштів місцевого бюджету
5. Бюджет розвитку як інвестиційна складова місцевих бюджетів
6. Власні і закріплені доходи місцевих бюджетів: проблеми формування та резерви зростання
7. Муніципальні позики як складова доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1-10, 12, 15, 17-26, 31, 33, 38, 41, 50, 53, 55, 56, 59, 63

Додаткова література: 1, 2, 4, 7, 9, 11, 16-20, 23, 25, 29,30

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Роль цільових фондів у забезпеченні суспільних потреб.
2. Пенсійна реформа в Україні
3. Принципи функціонування публічних фондів в Україні
4. Структура і завдання Пенсійного фонду України

5. Структура і завдання Фонду соціального страхування України
6. Структура і завдання Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття

Укладач:

_____ **Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.**
(підпис)

Семінарське заняття № 8

по темі № 10

Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується засад та основних принципів організації централізованих фондів фінансових ресурсів, а також застосування одержаних умінь у ході обговорення проблемних питань із досліджуваної тематики.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Охарактеризуйте поняття фонд фінансових ресурсів цільового призначення
2. Перелічіть види державних цільових фондів
3. Перелічіть види недержавних цільових фондів

План семінарського заняття:

1. Сутність та значення фондів фінансових ресурсів цільового призначення.
2. Пенсійний фонд України
3. Фонд соціального страхування
4. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття
5. Інші фонди цільового призначення

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Державні цільові фонди в системі публічних фінансів
2. Соціальні гарантії в механізмі забезпечення фінансової та соціальної стабільності України
3. Державне фінансове забезпечення пенсійного захисту населення
4. Розвиток державних фондів соціального страхування

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 1-10, 12, 15, 17-26, 31, 33, 38, 41, 50, 53, 55, 56, 59, 63

Додаткова література: 1, 2, 4, 7, 9, 11, 16-20, 23, 25, 29,30

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

7. Функції державного кредиту
8. Ефективність державних кредитних операцій
9. Розвиток міжнародного й умовного державного кредиту
10. Державні позики, їх види
11. Теорія і практика використання державних гарантій в умовах ринкової економіки
12. Управління внутрішнім державним боргом в Україні: основні принципи та методи

Укладач:

_____ Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.
(підпис)

Семінарське заняття № 9

по темах № 11

Тема 11. Державний кредит і державний борг

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки після вивчення дисципліни «Фінанси».

Мета семінару: засвоєння студентами навчального матеріалу з теми, яка стосується теоретичних засад державного кредиту і державного боргу, управління державним кредитом та обслуговування державного боргу.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Розкрийте зміст категорії державний кредит
2. Розкрийте зміст категорії державне запозичення
3. Назвіть основні форми державного кредиту
4. Розкрийте зміст категорії державний борг
5. Розкрийте зміст категорії внутрішній державний борг
6. Розкрийте зміст категорії зовнішній державний борг
7. Перелічіть основні способи коригування боргової політики
8. Дайте визначення поняття конверсія
9. Дайте визначення поняття консолідація
10. Перелічіть операції, що належать до обслуговування державного боргу
11. Розкрийте зміст категорії державні гарантії
12. Перелічіть умови надання державних гарантій
13. Розкрийте зміст категорії граничний обсяг державного боргу

План семінарського заняття:

1. Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту
2. Форми державного кредиту
3. Управління державним кредитом
4. Державний борг та його види
5. Обслуговування державного боргу в Україні

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика реферативних робіт:

1. Стратегії та аспекти управління державним боргом
2. Вплив державного боргу на фінансову безпеку держави
3. Державні запозичення: світовий досвід та особливості здійснення в Україні
4. Управління державними борговими зобов'язаннями
5. Державний борг як інструмент макроекономічної політики
6. Сутність та чинники формування зовнішнього державного боргу
7. Світова практика інституційного забезпечення управління державним боргом

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Основна література: 2-4, 9, 12, 13, 16-19, 21, 22, 30, 32, 43

Додаткова література: 13, 5, 9, 13, 15, 25

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний проектор

Укладач:

_____ **Петик Л.О., доцент кафедри державних та місцевих фінансів, к.е.н., доц.**
(підпис)

РОЗДІЛ 4. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 1.2) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання ІНДЗ та самостійної роботи.

Основним нормативним документом, що визначає оцінювання сформованих компетентностей у студентів є Положення «Про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів Львівського національного університету імені Івана Франка» від 01.03.2013р. із змінами, затвердженими наказом ректора від 01.07.2015р. № О-96. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою (за шкалою ECTS та національною шкалою). Відповідно до Положення контрольні заходи включають:

- поточний контроль знань та компетентностей студентів включає оцінку роботи студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, семінарські / практичні заняття), оцінку роботи студентів за самостійну та індивідуальну науково-дослідну роботу.

підсумковий контроль знань та компетентностей студентів у вигляді семестрового заліку, який проводиться відповідно до графіку навчального процесу. Підсумковий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (див. Табл. 1.2). Результат семестрового заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 100 балів).

Оцінювання рівня знань та компетентностей студентів на семінарських та практичних заняттях, оцінка роботи студентів за самостійну та індивідуальну науково-дослідну роботу проводиться за п'ятибальною системою (від 1 до 5 балів).

Результат поточного контролю (РПК) знань та компетентностей студентів за семестр визначається як середнє арифметичне з поточних балів за 5-бальною шкалою, відображених у журналі обліку відвідування та успішності студентів, помножене на коефіцієнт переведу результатів освітньої діяльності студентів:

$$\text{РПК} = \text{Сума балів за результатами поточного контролю} * K, \\ \text{кількість об'єктів контролю}$$

де *сума балів за результатами поточного контролю* – це загальна сума балів, отриманих студентом по усіх об'єктах контролю (семінарських / практичних заняттях, СРС та ІНДЗ);

Кількість об'єктів контролю – включає кількість семінарських / практичних занять, СРС та ІНДЗ (контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Публічні фінанси» включає 11 об'єктів контролю: 9 семінарських занять, СРС та ІНДЗ);

K - коефіцієнт переведу результатів знань та компетентностей студентів (з навчальних дисциплін, з яких передбачений залік, $K=20$).

ТАБЛИЦЯ ОЦІНЮВАННЯ (ВИЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГУ) НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль	Самостійна робота студента	ІНДЗ	Заохочувальні бали (затверджені Вченою радою Університету)	РАЗОМ – 100 балів
Семінарські, практичні заняття				
100 балів				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях			
Критерії оцінювання		5 балів	45 балів
<ul style="list-style-type: none"> • розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; • повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів; • правильне розкриття змісту категорії та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; • здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки і узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників; • уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; • демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; • використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; • знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; • активна участь в обговоренні дискусійних і проблемних питань теми семінару. 		5	
<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного-двох пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. 		4	
<ul style="list-style-type: none"> • порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання); • одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії оцінки "задовільно"; • студент не бере участі в обговоренні проблемних питань семінару 		3	
<ul style="list-style-type: none"> • у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні; • характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді; допущені грубі помилки і студент не може їх виправити. 		2	
<ul style="list-style-type: none"> характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент не знає правильної відповіді; допущені грубі помилки і студент не може їх виправити. 		0-1	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX	21 – 50	2	незадовільно	незараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	незараховано (без права перездачі)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII// Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2801-12>.
5. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11.02.2015 р. № 183-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.
6. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.03р. № 1058-15// Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1058-15>.
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 № 1533-II - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>
9. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р. № 280/97-ВР// Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.
10. Закон України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 № 576-VIII // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
11. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010р. № 2464-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
12. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII// Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
13. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

14. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» //Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>
15. Указ Президента України «Про Положення про Державну фінансову інспекцію України : від 23.04.2011 № 499/2011 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/499/2011>
16. Указ Президента України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг» від 23.11. 2011 року 1070/2011 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>
17. Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 8 лютого 2017 р. №142-р / Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – URL: <https://minfin.gov.ua/news/view/kabmin-ukhvalyv-stratehiiu-upravlinnia-derzhavnymy-finansamy-na--roky?category=bjudzhet>
18. Розпорядження КМУ «Концепція застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі». від 14.09.2002 р. № 538. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80>
19. Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки» від 08.02.2017 № 142-р // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>
20. Постанова Верховної Ради України «Про структуру бюджетної класифікації» від 12.07.1996р. № 327/96-ВР // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=327%2F96-%E2%F0>.
21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів» від 14.09.2015 р. № 694 // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України – URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248479611>
22. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» від 15.04.2015 № 215 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>
23. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Положення про Міністерство фінансів України» від 20.08.2014 № 375 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/446/2011>
24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Положення про Державну фіскальну службу України» від 21.05.2014 № 236 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>

25. Наказ Міністерства фінансів України «Правила складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання» від 29.12.2002 р. № 1098. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0047-03>
26. Наказ Міністерства фінансів України «Правила складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів, квартального та річного звітів про їх виконання, здійснення моніторингу та аналізу виконання бюджетних програм, оцінки ефективності бюджетних програм» від 09.07.2010 р. № 679. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0047-03>
27. Бардаш С. В. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудиту /Бардаш С. В., Баранюк Ю. Р.// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 6, ч.І. – 2016. – С.34-37.
28. Безгуба М. О. Фінансовий механізм державного регулювання економіки / М. О. Безгуба // Економічний вісник університету. - 2016. - Вип. 28(1). - С. 158-165. - URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2016_28\(1\)__22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2016_28(1)__22).
29. Березовська С. В. Публічні фінанси: поняття та суть / Березовська С. В. // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (м. Одеса, 16-17 травня 2013 р.) / відп. за вип. В. М. Дрьомін; НУ «ОЮА». Півд. регіон. центр НАПрН України. - Одеса : Фенікс, 2013. - Т. 2. - С.110—112.
30. Білінський Д.О. Публічні фонди грошових коштів в умовах децентралізації фінансової системи України: правовий аналіз /Білінський Д.О.// Право і суспільство. — 2016. — №3. — С.137—141.
31. Бюджетна система : підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 624 с.
32. Василик О. Д. Державні фінанси України : підручник / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
33. Василик О. Д. Бюджетна система України / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 542 с.
34. Вдовенко С.М., Шульга Ю.В. Проблеми та перспективи формування сучасної системи публічних фінансів в Україні / С.М. Вдовенко, Ю.В. Шульга // Науковий вісник ЧДІЕУ. Серія «Фінанси. Банківська справа». – 2012. – № 2 (14). – С. 166–170.
35. Волосович С. Державні цільові фонди в системі публічних фінансів / С. Волосович // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2016. - № 4. - С. 129–137. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2016_4_11.
36. Гаврилюк Р. Конституція держави і публічні фінанси: проблеми теорії / Р. Гаврилюк // Право України. – 2006. – № 12. – С. 15–19.

37. Головенко О. Теоретичні засади застосування категорії «публічні фінанси» у фінансовому праві /Олег Головенко// Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011. - №3. – С.73-78.
38. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с.https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0002.pdf
39. Дамірчиєв М. І. Формування доходів місцевих бюджетів як об'єкту публічної фінансової діяльності / М. І. Дамірчиєв // Митна справа. - 2014. - № 4(2). - С. 190-194. - URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2014_4\(2\)__35](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2014_4(2)__35).
40. Дегтяр А. О. Публічні фінанси : навч. посібн. / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко, О. С. Лесная. Х. : С. А. М., 2011. – 512 с.
41. Длугопольський О. В. Суспільний сектор економіки і публічні фінанси в епоху глобальних трансформацій: монографія. Тернопіль: Екон. думка: ТНЕУ, 2011. 632 с.
42. Карлін М.І. Місцеві платежі в системі публічних фінансів України / М.І. Карлін // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». – 2015. – Вип. 28. – 163 с.
43. Клімова С. М. Технологія управління публічними фінансами / С. М. Клімова. // Державне будівництво. - 2008. - № 2. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_2_4.
44. Клімова С.М. Реформування публічних фінансів України на шляху розбудови правової держави /С. М. Клімова// Актуальні проблеми державного управління. – 2009. — №2(36). — С.349—359.
45. Клімова С. М. Суб'єкти реалізації державної фінансової політики /С.М. Клімова //Науково-інформаційний журнал «Статистика України». – 2010. – №1. – С. 98–103.
46. Клімова С.М. Реформування органів, що управляють публічними фінансами в контексті децентралізації влади в країні /С.М. Клімова // Місцеве самоврядування – основа сталого розвитку України : матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 16 травня 2014 р.) : у 2 т. / за наук. ред. Ю.В. Ковбасюка, К.О. Ващенко, С.В. Загороднюка. – К.: НАДУ, 2014. – Т. 2. – С. 283–286.
47. Клімова С.М. Інструментальна концепція законодавства про публічні фінанси /Світлана Клімова// Підприємництво, господарство і право. – 2016. - №8. – С.110-114.
48. Клімова С.М. Адміністрування як правова форма управління у сфері публічних фінансів /Клімова С.М.// Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 5. Том 2. - 2016. – С.52-55.
49. Клімова С.М. Види нормативних актів управління у сфері публічних фінансів /Світлана Клімова// Підприємництво, господарство і право. – 2016. -№11. — С.126—130.

50. Ковалів І. Р. Проблеми та напрями вдосконалення системи управління державними фінансами / І. Р. Ковалів // Наукові праці НДФІ. - 2017. - Вип. 2. - С. 42-52. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2017_2_4.
51. Корецька С.О. Аналіз категоріального апарату публічних фінансів / С.О. Корецька // Інвестиції, практика та досвід. – 2011. – № 19. – С. 25–27.
52. Куценко Т.Ф. Публічні фінанси в Україні: зміст та структура з урахуванням сучасних тенденцій розвитку /Т. Ф. Куценко// Економіка та держава. – 2016. - №6. – С.62-66.
53. Лукашев О.А. Проблеми публічно-правової природи фінансів /О.А.Лукашев// Юридична наука і практика. – 2011. – № 1. – С. 84–88.
54. Нечаєва І.А. Аналіз формування та витрачання публічних фондів грошових коштів в умовах бюджетної децентралізації /І. А. Нечаєва // Ефективна економіка. — 2017. — №2. — URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5429>
55. Нечай А.А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків : [монографія] /А.А. Нечай. – Чернівці: «Рута», 2004. – 264 с.
56. Опарін В. М. Бюджетна система : навч.-метод. посібн. / В. М. Опарін, В.І.Малько, С. Я. Кондратюк. – К. : КНЕУ, 2000. – 186 с.
57. Опарін В. М. Домінанти та пріоритети фінансового вирівнювання в Україні /В.М.Опарін// Фінанси України – 2015 - № 6 - С. 29–43.
58. Опарін В.М. Українська класична школа публічних фінансів /В.М. Опарін, В.М.Федосов, П.І.Юхименко// Фінанси України. – 2015. - №10. – С.7-31.
59. Опарін В.М. Публічні фінанси: генеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація / В.М. Опарін, В.М. Федосов, П. І. Юхименко // Фінанси України. - 2017. - № 2. - С. 110-128. URL: http://finukr.org.ua/docs/FU_17_02_110_uk.pdf
60. Пришва Н.Ю. Публічні доходи: поняття та особливості правового регулювання : [монографія] / Н.Ю. Пришва. – К. : КНТ, 2008. – 200 с.
61. Пришва Н. Ю. Публічні доходи як фінансово-правова категорія / Н. Ю. Пришва // Проблеми законності. - 2010. - Вип. 111. - С. 146-153. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2010_111_20.
62. Розпутенко І. В. Публічні фінанси : навч. посіб. до дисципліни «Публічні фінанси» / І. В. Розпутенко. - К. : НАДУ, 2008. - 48 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/0c00ea90-0517-4e18-a873-8cbbb72eee16.pdf
63. Суспільні фінанси України : навч. посібн. / за ред. М. І. Карліна. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВНУ ім. Л. Українки, 2008. – 260 с.

64. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підручник / І. Г. Ткачук. - Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. - 510 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk800673.pdf>
65. Томчук В. В. Державні цільові фонди в Україні: стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / В. В. Томчук, О. М. Шарубова. – URL: <http://intkonf.org/kandekonntomchuk-vv-sharubova-om-derzhavni-tsilovi-fondi-v-ukrayini-stan-iperspektivi-rozvitku/>.
66. Тропіна В. Б. До питання про публічні фінанси /В.Б.Тропініна// Фінанси України. — 2009. — № 12. — С.28–34.
67. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І.С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І.С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jsru/bitstream/123456789/7066/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>
68. Фокша Л.В. Публічні фонди: поняття, ознаки та правова природа / Л.В. Фокша // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2014. – № 10-1. – С.162–164.
69. Хомутенко А. В. Прагматика та семантика термінів фінансової науки «суспільні фінанси», «публічні фінанси» та «державні фінанси» /А.В.Хомутенко // Фінанси України. - 2017. - № 1. - С. 111-126. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_1_9.
70. Шляхтич В.В. Публічні грошові фонди: їх місце у фінансово-правових відносинах /Шляхтич В.В.// Право і суспільство. — 2017. — №1(частина 2). — С.189—192.
71. Шолкова Т. Б. Теоретичний погляд на поняття «публічні централізовані фонди коштів місцевого самоврядування» та «публічні децентралізовані фонди коштів місцевого самоврядування» у сфері фінансового права / Т. Б. Шолкова // Право і суспільство. - 2014. - № 6.1(2). - С. 261-266. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_6.

Додаткова література

1. Бабич Т. С. Макрофінансове бюджетування : навч. посіб. / Т. С. Бабич, Т. В. Жибер ; за наук. ред. В. М. Федосова. - К. : КНЕУ, 2011. - 311 с.
2. Базилевич В. Д. Державні фінанси : навч. посібн. / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик ; за заг. ред. В. Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. - 368 с.
3. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії: вступ до фінансової науки / пер. з нім. С. І. Терещенко та О. О. Терещенка; передм. і наук. ред. В. М. Федосова. Київ: Либідь, 2000. 654 с.
4. Возняк Г. В. Планування та ефективне використання бюджетних ресурсів регіонів як інструменти модернізації управління публічними фінансами / Г. В. Возняк // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2014. - Вип. 10(2). - С. 164-171. - URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2014_10\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2014_10(2)_27).
5. Богдан Т. П. Управління державним боргом і макрофінансові ризики в економіці України / Т. П. Богдан // Фінанси України. - 2011. - № 1. - С. 13-22.
6. Бойко С. Публічні фінанси у контексті генези та еволюції понятійно-категоріального апарату фінансової науки / С. Бойко // Економіст. — 2015. — № 10. — С. 31-35.
7. Бойцун Н. Є. Адаптація європейського досвіду управління місцевими фінансами в Україні / Н. Є. Бойцун // Фінанси України. - 2005. - № 5. - С. 6-11.
8. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» — DESPRO. — К.: ТОВ «Софія», 2012. — 128 с.
9. Бюджетний менеджмент : підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; за заг. ред. В. Федосова. - К. : КНЕУ, 2004. - 864 с.
10. Воронова Л. К. Фінансове право України : підручник / Л. К. Воронова. - К. : Прецедент ; Моя книга, 2006. - 448 с.
11. Голікова Т.В. Розвиток муніципального корпоративізму в Україні / Інститут економічного прогнозування НАН України. 2002 URL: http://www.google.com.ua/url?url=http://eip.org.ua/docs/EP_02_3_70_uk.pdf
12. Гриневецький С. Деякі проблеми формування ефективної системи публічного управління на місцевому рівні в період децентралізації влади / С. Гриневецький, С. Липовська // Актуальні проблеми державного управління. - 2016. - Вип. 4. - С. 21-25. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2016_4_5.
13. Ієрусалимов В. І. Трансформація фінансової системи України в умовах євроінтеграції / В. І. Ієрусалимов // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 4. - С. 180-183.
14. Іванов Ю.Б. Нагальні проблеми формування державної податкової політики в Україні / Ю. Б. Іванов, К. І. Швабій // Фінанси України. - 2017. - № 5. - С. 39-52.
15. Карлін М. І. Державні фінанси України : навч. посібн. / М. І. Карлін. - К. : Знання, 2008. - 348 с.
16. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О. П. Кириленко. - К. : НІОС, 2000. - 384 с.
17. Клімова С. М. Участь комітетів Верховної Ради України в процесі управління публічними фінансами / С. М. Клімова // Теорія та практика державного управління. - 2011. - Вип. 3. - С. 42-49. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpdu_2011_3_9.
18. Ковалів І. Р. Проблеми та напрями вдосконалення системи управління державними фінансами / І. Р. Ковалів // Наукові праці НДФІ. - 2017. - Вип. 2. - С. 42-52. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2017_2_4.

19. Левицька Є. О. Впровадження програмно-цільового методу формування бюджетів / Є. О. Левицька // Фінанси України. – 2004. – № 6. – С. 33–37.
20. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин : монографія / І. О. Луніна. – К. : Наукова думка, 2006. – 432 с.
21. Мярковський А. І. Інновації в інформаційному забезпеченні управління державними фінансами / А. І. Мярковський // Фінанси України. - 2016. - № 9. - С. 7-28. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2016_9_3.
22. Мельник В. М. Податкова політика України в умовах імплементації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом / В. М. Мельник, Т. В. Кошук // Фінанси України. - 2016. - № 7. - С. 7-25. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2016_7_3.
23. Місцеві фінанси : навч. посібн. / Н. І. Власюк, Т. В. Мединська, М. І. Мельник. – К. : Алерта, 2011. – 328 с.
24. Молдаван О.О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ: [монографія] / О.О. Молдаван. – К.: НІСД, 2011. – 380 с.
25. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / кол. авторів [заг. редакція, передмова Ф. О. Ярошенка]. – К. : Зовнішня торгівля; УДУФМТ, 2010. – 592 с.
26. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посібн. / В. М. Опарін. – К. : КНЕУ, 2000. – 240 с.
27. Сунцова С. О. Місцеві фінанси України / С. О. Сунцова. – К. : ТОВ «Центр навчальної літератури», 2010. – 488 с.
28. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: монографія / за наук. ред. В. Федосова. Київ: КНЕУ, 2002. 387 с.
29. Шолкова Т. Б. Місцеві бюджети як публічний фонд грошових коштів: теоретичний аспект /Т.Б.Шолкова// Підприємство, господарство і право — 2006. — № 4. — С.114–118.
30. Шолкова Т. Б. Публічні централізовані бюджетні цільові фонди місцевого самоврядування України, правовий статус / Т. Б. Шолкова // Форум права. - 2014. - №3. - С.437–442. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
31. Шрьодер П. Нове публічне адміністрування, або як досягнути ефективного врядування? / П. Шрьодер. – К. : Вид-во «Заповіт», 2008. – 76 с.

Періодичні видання:

- «Актуальні проблеми економіки»;
- «Баланс-Бюджет»;
- «Вісник. Офіційно про податки»;
- «Економіка України»;
- «Економіка, фінанси, право»;
- «Економіст»;
- «Казна»;
- «Проблеми економіки»;
- «Регіональна економіка»;
- «Світ фінансів»;
- «Сталий розвиток економіки»;
- «Фінанси України».

Internet сайти

1. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Урядового порталу. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.
7. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр» . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
12. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/>.